

(इंग्रजीत टंकलिखित न्यायनिर्णयाचा मराठी अनुवाद)

(१९९७) १ एस. सी. आर ८५६

आर. पी. ए. व्हॅलियामल

विरुद्ध

आर. पलानीचामी नादर आणि इतर

3 फेब्रुवारी 1997

[न्यायमूर्ती के. रामास्वामी आणि न्यायमूर्ती जी. टी. नानावती]

दिवाणी प्रक्रिया संहिता, 1908: कलम 47 - स्पष्टीकरण. मी आदेश 21 नियम 64,90 (3) आणि 93 - हुकूमनामा - अंमलबजावणी - याचिकाकर्त्याच्या आईने दाखल केलेल्या विक्रीच्या अंमलबजावणीला बाजूला ठेवण्याचा अर्ज - अर्ज फेटाळणे आणि तो अंतिम झाला - त्याच्या आईच्या मृत्यू याचिकाकर्त्याने कलम 47 अंतर्गत अर्ज दाखल केल्यानंतर - उच्च न्यायालयात वाढवलेल्या अतिरीक्त निष्पादन कारण - उच्च न्यायालयाने असे म्हटले की याचिकाकर्त्याचे शीर्षक पूर्वीच्या प्रसंगी नाकारले गेले होते आणि ते अंतिम झाले होते म्हणून ते नव्याने जाऊ शकत नाही - सर्वोच्च न्यायालयासमोर अपील - असे मानले जाते की याचिकाकर्त्याच्या आईने आधीच मालमत्तेच्या योग्य हक्कासाठी आंदोलन केले होते आणि दावा केला होता की तिच्या अधिकाराच्या मर्यादेपर्यंत, अंमलबजावणी कायद्याने वैध नव्हती - तो अधिकार नाकारला गेला आणि अंतिम झाला, याचिकाकर्त्याने. तो अधिकार नाकारला गेला आणि तो अंतिम झाला असल्याने, याचिकाकर्त्याला स्वतःच्या आईपेक्षा कोणताही मोठा अधिकार असू शकत नाही - याचिकाकर्त्याने आदेश अंतिम होण्यास परवानगी दिल्यानंतर, त्यानंतर युक्तिवाद करणे त्याच्यासाठी खुले नव्हते - कारण हक्क आधीच गमावला गेला आहे आणि अंतिम झाला आहे, याचिकाकर्त्याला निष्पादनच्या शुद्धतेवर प्रश्न उपस्थित करण्यासाठी कोणताही कायदेशीर हक्क नसल्यामुळे विक्रीच्या अंमलबजावणीयोग्यतेवर आंदोलन करता येणार नाही - अनुच्छेद 136 अंतर्गत कोणत्याही हस्तक्षेपाची मागणी केली गेली नाही.

दिवाणी अपील अधिकारक्षेत्र : 1997 ची विशेष अनुमती याचिका (सी) क्रमांक

3336.

1996 च्या सी. आर. पी. क्रमांक 46 मधील मद्रास उच्च न्यायालयाच्या दिनांक 7.5.96 च्या निकाल आणि आदेशावरून.

याचिकाकर्त्यासाठी बी. कांता राव.

न्यायालयाचा पुढील आदेश देण्यात आला:

विलंब माफ केला.

ही विशेष अनुमती याचिका मद्रास उच्च न्यायालयाच्या 7 मे 1996 रोजी सी. आर. पी. क्र. 46/96 मध्ये दिलेल्या निर्णयाच्या विरोधात दाखल करण्यात आली आहे. मान्य आहे की याचिकाकर्त्याच्या आईने ऑर्डर XXI, नियम 64, CPC अंतर्गत दोन मालमत्तांच्या विक्रीची अंमलबजावणी बाजूला ठेवण्यासाठी अर्ज दाखल केला होता. शेवटी याचिका फेटाळली गेली आणि ती अंतिम ठरली. तिच्या मृत्यूनंतर, याचिकाकर्त्याने सी. पी. सी. च्या कलम 47 अंतर्गत अर्ज दाखल केला आणि असा युक्तिवाद केला की अनेक कारणांमुळे मालमत्ता विक्रीसाठी आणली जाऊ शकत नाही. उच्च न्यायालयात मांडण्यात आलेल्या कारणांपैकी एक कारण असे होते की मालमत्ता अत्यंत अपुर्या किंमतीला विकल्या गेल्या होत्या आणि या दोन्ही मालमत्तांची विक्री ही अतिशयोक्ती होती. हा हुकूमनामा केवळ रु. 10, 000 साठी असल्याचे सांगण्यात आले होते. तर दोन मालमत्तांची किंमत रु. 40, 000 आणि आणखी रु. 1,00,000 विक्रीसाठी आणले गेले आहेत आणि म्हणूनच, ते अंमलबजावणीच्या हुकूमनामापेक्षा जास्त आहेत. याचिकाकर्त्याचे शीर्षक पूर्वीच्या प्रसंगी नाकारले गेले होते आणि ते अंतिम झाले होते, त्यामुळे ते तिसऱ्यांदा तपासले जाऊ शकत नाही, या आधारावर उच्च न्यायालयाने हा युक्तिवाद फेटाळून लावला आहे. आदेश 21, नियम 93, सी. पी. सी. अंतर्गत असलेली बंदी लक्षात घेता, याचिकाकर्त्याला एक-सहावा हिस्सा असला तरी आणि घोषणा निकाली निघण्यापूर्वी अतिवापरासंदर्भात आक्षेप घेतला गेला नव्हता, त्यामुळे आक्षेप

ग्राह्य धरता येत नाही. याचिकाकर्त्याचे वकील डी. श्री. बी. कांता राव यांनी असा युक्तिवाद केला की सी.पी.सी.च्या कलम 47 च्या दृष्टीने याचिकाकर्त्याला कोणत्याही टप्प्यावर आक्षेप घेण्याचा अधिकार आहे आणि म्हणूनच उच्च न्यायालयाने घेतलेला दृष्टिकोन कायद्याने योग्य नाही. आम्हाला वादात कोणतेही बळ सापडत नाही. कलम 47 असे गृहीत धरते की ज्या दाव्यात हुकूम मंजूर करण्यात आला होता त्या खटल्यातील पक्षकारांमध्ये किंवा त्यांच्या प्रतिनिधींमध्ये उद्भवणारे आणि आदेशाची अंमलबजावणी, निकाल किंवा समाधानाशी संबंधित सर्व प्रश्न, आदेशाची अंमलबजावणी करणारे न्यायालय ठरवेल, वेगळ्या दाव्याद्वारे नाही. सुधारणा कायदा, 1976 द्वारे त्यात जोडण्यात आलेले स्पष्टीकरण असे गृहीत धरते की या कलमाच्या उद्देशांसाठी, ज्या वाडीचा दावा फेटाळला गेला आहे आणि ज्या प्रतिवादीविरुद्ध दावा फेटाळला गेला आहे, तो दाव्याचा पक्षकार आहे. हुकूमनामाच्या अंमलबजावणी योग्यतेवर आक्षेप घेण्याची संधी केवळ एकदाच घेतली जाऊ शकते आणि वारंवार लागू करणे अनावश्यक असल्याचे दिसून येते. याचिकाकर्त्याच्या आईने आधीच मालमत्तेच्या हक्कासाठी आंदोलन केले होते आणि दावा केला होता की तिच्या अधिकाराच्या मर्यादेपर्यंत निष्पादन, कायद्याने वैध नाही. तो अधिकार नाकारला गेला आणि तो अंतिम झाला, त्यामुळे याचिकाकर्त्याला स्वतःच्या आईपेक्षा कोणताही उच्च अधिकार असू शकत नाही. याचिकाकर्त्याने आदेश अंतिम होण्यास परवानगी दिल्यानंतर, त्यानंतर युक्तिवाद मांडण्यासाठी याचिकाकर्त्याला मोकळीक दिली जाणार नाही. अन्यथा देखील, उच्च न्यायालयाने दिलेल्या निर्णयानुसार, अतिरीक्त निष्पादनबाबत आक्षेप घेण्यात आलेला नाही. जरी आदेश 21, नियम 90 (3), सी. पी. सी. चा असा काटेकोरपणे अर्थ लावला जाऊ शकत नाही की विक्रीच्या घोषणेपूर्वी आक्षेप न उठवल्यामुळे आणि आक्षेप नंतरच्या टप्प्यावरही उपस्थित केला जाऊ शकतो, परंतु हक्क आधीच गमावला गेला आहे आणि अंतिम झाला आहे, त्यामुळे याचिकाकर्ते अंमलबजावणीच्या शुद्धतेवर प्रश्नचिन्ह उपस्थित करण्यासाठी कोणत्याही कायदेशीर अधिकाराच्या अनुपस्थितीत हुकूमनामाच्या अंमलबजावणीसाठी आंदोलन करू शकत नाहीत. जरी आदेश 21, नियम 90 (3), सी. पी. सी. चा असा काटेकोरपणे अर्थ लावला जाऊ शकत नाही की त्यामुळे निर्बंध घातले जातील. या परिस्थितीत, आम्हाला असे वाटत नाही की राज्यघटनेच्या अनुच्छेद 136 अंतर्गत अधिकारांचा वापर करणे न्याय्य ठरेल.

त्यानुसार विशेष अनुमती याचिका फेटाळली जाते.

टी. एन. ए

याचिका फेटाळण्यात आली.

अस्वीकरण

"या न्यायनिर्णयाच्या मराठी भाषेतील या अनुवादाचा वापर हा पक्षकारास त्याच्या / तिच्या मातृभाषेमध्ये त्याचा अर्थ समजून घेण्यापुरताच मर्यादित राहील आणि त्याचा इतर कोणत्याही कारणाकरिता वापर करता येणार नाही. तसेच, इंग्रजी भाषेतील न्यायनिर्णय हाच सर्व व्यावहारिक आणि कार्यालयीन वापराकरीता विश्वसनीय असेल आणि तोच त्यातील आदेशाच्या निष्पादन आणि अंमलबजावणीकरिता वैध मानला जाईल."